



NORGES HØYESTERETT

Den 28. juli 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tønder, Endresen og Falch i

HR-2016-01655-U, (sak nr. 2016/1355), straffesak, anke over dom:

A (advokat Siv Hallgren)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens fellende dom for to legemsbeskadigelser under særdeles skjerpene omstendigheter.
- (2) Ved tiltalebeslutning 17. juni 2014, med endringer senest 11. desember 2015, ble A, sammen med broren B, satt under tiltale for to overtredelser av straffeloven 1902 § 229 første straffalternativ, jf. § 232. De to straffbare forholdene er i tiltalebeslutningen gitt følgende beskrivelse:

"Fredag 18. april 2014 ca. kl. 20.45, på X i Y, uten foranledning slo de C i ansiktet med knyttet hånd, slik at han datt i bakken. Mens C lå nede slo og sparket de ham gjentatte ganger i ansiktet og på kroppen. C ble påført hjernerystelse, ribbeinsbrudd og en rekke kuler og blåmerker.

...

Til tid og på sted som nevnt i post I, idet D forsøkte å hindre de i å utøve vold mot C, slo og sparket de D gjentatte ganger, herunder med ski og skistaver."

- (3) Eiker, Modum og Sigdal tingrett avsa 29. oktober 2014 dom med slik domsslutning:

"A, født 00.00.1987, frifinnes.

[...]

[...] A frifinnes for erstatnings- og oppreisningskravene.

Saksomkostninger ilegges ikke."

- (4) Påtalemyndigheten anket bevisvurderingen under skyldspørsmålet, samt lovanvendelsen.
- (5) Borgarting lagmannsrett fant A skyldig i samsvar med tiltalen og avsa 18. desember 2015 dom med slik domsslutning:

"1. A, født 00.00.1987, dømmes for overtredelse av straffeloven § 229 første straffalternativ jf. § 232, sammenholdt med straffeloven § 62 første ledd, til fengsel i 9 – ni – måneder, hvorav 2 – to – måneder gjøres betinget med en prøvetid på 2 år, jf. straffeloven §§ 52 flg. Til fradrag for utholdt varetekt kommer 2 – to – dager.

[...]

3. A [...] dømmes [...] til å betale erstatning med 884 – åttehundreogåttifire – kroner til C innen to uker fra dommens forkynnelse, med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer.

4. A [...] dømmes [...] til å betale oppreisning med 50 000 – femtitusen – kroner til C innen to uker fra dommens forkynnelse, med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer.

5. A [...] dømmes [...] til å betale erstatning med 4 465 – firetusensekstifem – kroner til D innen to uker fra dommens forkynnelse, med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer.

6. A [...] dømmes [...] til å betale oppreisning med 50 000 – femtitusen – kroner til D innen to uker fra dommens forkynnelse, med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer."

- (6) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen og straffutmålingen. Til støtte for anken er det i korte trekk anført:
- (7) Straffen er vesentlig for streng. Lagmannsretten har ikke vurdert anførselen om provokasjon. Det er ikke tatt hensyn til gjengjeldelsen og de skader A ble påført, blant annet at D slo med ski mot de tiltalte. Volden A er dømt for ligger i nedre sjikt av § 229 og lagmannsretten har lagt et for høyt straffenivå til grunn, jf. HR-2011-564-U og HR-2016-714-U. Det skal i tillegg gjøres et betydelig fradrag for den tid som har gått etter hendelsen.
- (8) A har lagt ned påstand om at anken tillates fremmet.
- (9) Påtalemyndigheten har tatt til motmæle og påstått anken avvist, subsidiært nektet fremmet. Det er gjort gjeldene at ingen anke er mottatt innen ankefristens utløp. Det er videre anført at lagmannsretten har behandlet det som er anført i anken, og at påtalemyndigheten slutter seg til lagmannsrettens dom.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at domfelte er dømt i lagmannsretten etter å ha vært frifunnet i tingretten. Anken kan da bare nektes fremmet til Høyesterett dersom ankeutvalget finner det klart at anken ikke vil føre fram, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje

punktum.

- (11) Lagmannsretten har ved straffutmålingen lagt til grunn at de to straffbare forholdene må vurderes relativt likt hva angår straffverdigheten, og at de ligger mellom midtre og øvre sjikt av straffeloven § 229 første straffalternativ. Utvalget er enig i dette.
- (12) Om det generelle straffenivået for overtredelse av § 229 første straffalternativ uttalte departementet i Prop. 97 L (2009-2010) side 37:
- "For legemsbeskadigelser som i dag ligger i det nedre sjiktet av § 229 første straffalternativ, bør straffen i utgangspunktet være fengsel i 60 dager, men straffen for legemsbeskadigelser som ligger i grenseområdet mot annet straffalternativ, bør i utgangspunktet straffes med fengsel i 6 måneder."**
- (13) Lagmannsretten kom til at begge forholdene isolert sett tilsier en straff opp mot seks måneder, når straffeloven § 232 hensyntas. Samlet er straffen satt til fengsel i ni måneder, jf. straffeloven § 62 første ledd. Av dette er to måneder gjort betinget som følge av at det på domstidspunktet var gått ett år og åtte måneder siden de straffbare forholdene fant sted. Etter utvalgets oppfatning er den utmålte straffen ikke for streng.
- (14) Lagmannsretten har ikke funnet As forklaring om hvordan slåsskampen startet – "at en svært hissig C slo til B i ansiktet ved venstre øye, at B deretter slo C i selvforsvar, og at A kom til for å forsvare broren" – troverdig. Anførselen om at volden var et resultat av provokasjon har således vært vurdert. Utvalget kan derfor ikke se at dommen på dette punkt lider av saksbehandlingsfeil, og det er dermed heller ingen feil at provokasjon ikke har vært vektlagt som et formildende forhold.
- (15) Om de skader som tiltalte ble påført, uttaler lagmannsretten:
- "Lagmannsretten er ikke i tvil om at det var de tiltalte som hadde overtaket, og at D hadde rett til å avverge angrepet mot C, og senere forsvare seg mot angrep fra de tiltalte. Retten finner ikke at D overskred grensene for nødvendig avverging av volden mot C."**
- (16) Det var på denne bakgrunn heller ingen mangel ved straffutmålingen at de skader A ble påført ikke er hensyntatt.
- (17) Utvalget finner etter dette det klart at anken ikke vil føre fram, og anken tillates derfor ikke fremmet for Høyesterett.
- (18) Utvalget tar på denne bakgrunn ikke stilling til om anken kan avvises fordi den er fremsatt etter ankefristens utløp, jf. straffeprosessloven § 318 annet ledd.
- (19) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING:

Anken tillates ikke fremmet.

Clement Endresen
(sign.)

Bård Tønder
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)

Riktig utskrift: